

नास्टमा कम्प्युटर
इन्जिनियरिङ,
बिजिनेस, बिजिनेस
र सिभिल
इन्जिनियरिङका साथै
अब MBA पनि।

नास्ट कलेज

धनगढी-४, उत्तरबेहडी, कैलाली
सम्पर्क नं. ०९१-५२३३१२
९८५८४८७१२५

थारु भाषाके 'क' वर्गके राष्ट्रिय दैनिक

भाषा, संस्कृति ओ समाचारमूलक पत्रिका

पहुरा

PAHURA
NATIONAL DAILY

विवाह पवित्र बन्धन हो,
विवाहलाई लेनदेनको विषय
नबनाऔं,
विवाहमा दाईजो लिने र दिने
काम नगरौं,
दाईजोका कारण हुने हिंसा
अन्त्य गरौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष २३ अंक २३१ वि.सं. २०८२ चैत ०६ गते शुक थारु सम्वत (२६४९)

[Friday 20 March 2026]

(मोल रु. ५।- पेज ४)

किसानके लाग विपद् बिमा अनिवार्य: गाउँपालिका अध्यक्ष

ट्रकसे गोसिया गोसिनीयाके मृत्यु

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, ५ चैत । कैलारी गाउँपालिकामे तातो हावा (लु) सम्बन्धी काययोजना निर्माणके लाग विपद् रोज छलफल कैगिल बा ।

कैलारी गाउँपालिकाके आयोजना ओ प्राविधिक एक्सन नेपालके प्राविधिक सहयोगमे पालिका स्तरीय तातो हावा (लु) सम्बन्धी काययोजना निर्माण प्रारम्भिक छलफल कैगिल हो । कैलारी गाउँपालिका अध्यक्ष राजसमभन चौधरीके अध्यक्षतामे हुइल कार्यक्रममे उहाँ कैलारी गाउँपालिका बाढ, कटानी, पटानीके उच्च जोखिमसंगे तातुल हावा (लु)से ढेर प्रभावित रहल बटैलै ।

कैलारी गाउँपालिकामे बर्खाके बेला बाढ, कटानी, पटानीके समस्या भोल्टी आइल बेला गर्मी सिजन बैशाख जेठमे तातुल हावा (लु)से प्रभावित हुइल उहाँ बटैलै ।

कैलारी गाउँपालिकामे मोहना, गुरहा, कटैनी लडियामे अडना बाढके कारण ढेर धानवाली नष्ट करटी रहल ओरसे किसानके लाग विपद् विमा अतिआवश्यक रहल अध्यक्ष बटैलै ।

कैलारी गाउँपालिकामे विपद् सम्बन्धी तातुल हावा (लु) सम्बन्धी

काययोजना निर्माणके कार्यदल गठन हुइल ओरसे उ कार्यदलसे हाली मस्यौदा तयार कैनाफे उहाँ बटैलै ।

कार्यक्रममे प्राविधिक एक्सन नेपाल के वरिष्ठ कार्यक्रम अधिकृत चक्रबहादुर बम समुदायको जलबायु उत्थानशीलता कार्यक्रमबारे जानकारी देहल रहिह । परियोजना जनवरी २०२४ से डिसेम्बर २०२७ सम्म जेड जुरीक फाउण्डेशन, स्विस् रि फाउण्डेशन ओ इन्सुरेजिलियन्स सोलुसन फन्डके सहयोगमे बर्दिया, कैलाली ओ कन्चनपुर जिल्लामे भेरी वातावरणिय बिशिष्टता समुह व वातावरण संरक्षण तथा समाज कल्याण संघ नेपाल के

साभेदारीमे कार्यक्रम संचालन कैटी रहल उहाँ बटैलै ।

परियोजनासे बाढ तथा लु प्रभावके जोखिममे रहल समुदायके उत्थानशीलता बृद्धिके लाग सक्कु तहके निर्णयकर्ता सहकार्य कैना (अनुकूल क्षमता वृद्धि मार्फत जोखिम कम कैना), प्रभावकारी पूर्व सूचना प्रणाली ओ विपद् पूर्वकार्य मार्फत विपद्के सम्भावित जोखिम ओ क्षतिके मात्र न्यूनिकरण कैना उहाँ बटैलै ।

बाढ तातुल हावाके कारण जीविका गुमैना परिवारके विपद् बीमा मार्फत क्षतिपूर्तिसहित हाली पुनर्लाभ हुइना सक्षम बनैना उहाँ बटैलै ।

समुदायके बाढ उत्थानशीलता मापन, समुदायमे केन्द्रीत जिविकोपार्जनके पाँच पूँजीमे मानविय, सामाजिक, भौतिक, प्राकृतिक, आर्थिक हुईपर्ना उहाँ जनैलै ।

ओस्टेक करके असल अभ्यास, विपद् बीमा मार्फत जोखिम हस्तान्तरण विधि, सूचाङ्कके आधारित बाढ

बीमाबारे प्रस्तुतीकरण तथा छलफल कैगिल बा ।

ओस्टेक करके परामर्शदाता बलराम सिग्देल, विज्ञ प्रोफेसर डा. विनोद बानिया, डा. अमृत शर्मागायतसे तातो हावा (लु) सम्बन्धी सहजीकरण करल रहिह । कार्यक्रममे वरिष्ठ कार्यक्रम अधिकृत रमेश गौतम स्वागत कैटी उद्देश्यबारे जानकारी देहल रहिह ।

भेरी वातावरणिय विशिष्टता समुह बि ग्रुपके हेमन्त जोशीलगायत टिम, कैलारी गाउँपालिकाके टमान वडाके वडा अध्यक्षहुके, टमान शाखाके प्रमुखहुके सहभागिता रहे । ओस्टेक करके हावा (लु) सम्बन्धी काययोजना निर्माणके लाग समूहगत छलफलके कैगिल बा ।

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, ५ चैत । कैलालीमे ट्रकसे मच्चाइल डल्लवहे पाछेसे ठक्कर देहेबेर गोसिया/गोसिनीयाके मृत्यु हुइल बा । कैलालीके कैलारी गाउँपालिका-५ बजैपुर स्थित ना ६ ख ७७८ नम्बरके ट्रकसे डल्लवहे पाछेसे ठक्कर देहेबेर सवार कैलारी गाउँपालिका-५ पवैरा निवासी ६० वर्षीय कलेसु चौधरी ओ उहाँके गोसिनीया ७० वर्षके सितारानी चौधरीके वृधके रात मृत्यु हुइल हो । दुर्घटनामे गम्भीर घाहिल हुइल दुनु जानेक सेती प्रादेशीक अस्पताल धनगढी

लैगिलमे सितारानी चौधरीहे चिकित्सकसे चेकजाँच करेबेर मृत घोषणा करल ओ कलेसु चौधरीके उपचारके क्रममे मृत्यु हुइल जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलाली जनैले बा ।

डल्लवहे मच्चाइल एक ठो बरदा मरल बा कलेसे एक ठो बरदा घाहिल हुइल बा । ट्रक ओ ट्रक चालक धनगढी उपमहानगरपालिका-३ बोराडाँडी बैठना ३३ वर्षीय हबिन थापामगरहे प्रहरीसे नियन्त्रणमे लेहल जनैले बा । दुर्घटना सम्बन्धमे प्रहरीसे आवश्यक अनुसन्धान करटी रहल जनैले बा ।

बाल अधिकारके लाग नागरिक समाज संस्था सुदृढीकरण परियोजना सुरु

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, ५ चैत । सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारके सामाजिक विकास मन्त्रालयके राज्यमन्त्री सरस्वती खडका बालअधिकारके लाग सरोवारवाला सक्कु निकायके सहकार्य अनिवार्य रहल बटैले बटैली ।

सामुदायिक विकास केन्द्र डोटीसे स्विडिस इन्टरनेशनल डेभलपमेन्ट कोअपरेशन एजेन्सीके सहयोगमे सेभ द चिल्ड्रेनके सहकार्य करके सुरुवात करल बाल अधिकारको लागि नागरिक समाज संस्था सुदृढीकरण परियोजनाके प्रदेश, स्थानीय सरकार, सरोकारवाला निकाय तथा नागरिक संस्थासंग सहकार्य आरम्भ अनुभव आदान-प्रदान

कार्यक्रममे राज्यमन्त्री खडका ओसिन बाट बटवाइल रहिह ।

संविधानमे प्रदान करल बालअधिकार होए वा जेष्ठ नागरिक, महिला, पाछे परल नागरिक होए केन्द्रो अधिकार कार्यान्वयन नैहुइल अनुभव कैगिल बा, राज्यमन्त्री खडका कहलै, 'उहीहे पारदर्शिता, सुशासन ढंगसे कार्यान्वयन करके लाग तीन तहकारके सरकार समन्वय, सहकार्य, सहअस्तित्व विच अभिनफे जनतासे प्रत्यक्ष रूपसे अनुभूति करेपैना मेरिक आधे पर्ना जरुरी बा ।

उहाँ कहली, प्रदेश सरकार शिक्षा, स्वास्थ्यलगायत सामाजिक क्षेत्रमे पारदर्शिता ढंगसे (बाँकी ४ पेजमे)

स्वास्थ्य अमूल्य सम्पत्ति हो, यसको रक्षा गरौं ।

- ❖ सन्तुलित र पौष्टिक खाना सेवन गरौं,
- ❖ दैनिक शारीरिक व्यायाम गरौं,
- ❖ स्वच्छ पानी र सरसफाइमा विशेष ध्यान दिऔं,
- ❖ खोप तथा आवश्यक स्वास्थ्य सेवा समयमै लिऔं,
- ❖ नियमितरूपमा स्वास्थ्यसम्बन्धी परामर्श लिऔं,
- ❖ मानसिक स्वास्थ्यको ख्याल राखौं र तनाव व्यवस्थापन गरौं,
- ❖ सुर्ती, मदिरा र लागूऔषधबाट टाढा रहौं,
- ❖ नियमित स्वास्थ्य परीक्षण गरौं,

स्वस्थ नागरिक, समुन्नत राष्ट्र ।

सुदूरपश्चिम प्रदेशको अत्याधुनिक सुविधा सम्पन्न

निसर्ग हस्पिटल

एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.

Advanced Healthcare for all.

विशेषज्ञ डाक्टर तथा ओ.पि.डी सेवाहरु

जनरल फिजिसियन (पेट, धाती, मुटु) रोग विशेषज्ञ	रेडियोलोजी विशेषज्ञ	न्युरो, मरिटाक, नशा तथा मेन्टल रोग विशेषज्ञ	हाडजोर्नी तथा स्पोर्ट्स फिजियोथेरापिस्ट
हाडजोर्नी तथा नशरोग विशेषज्ञ	जनरल तथा ल्याप्रोस्कोपिक सर्जन	स्त्री तथा प्रसूति रोग विशेषज्ञ	नवजात शिशु तथा बालरोग विशेषज्ञ
नाक, कान, घाँटी तथा थाइरोइड रोग विशेषज्ञ	एनेस्थेसिया तथा क्रिटिकल केयर विशेषज्ञ	मुख, अनुहार तथा बङ्गार विशेषज्ञ	मानसिक तथा नशा रोग विशेषज्ञ
घाला, यौन, कुष्ठरोग तथा सोन्यर्य विशेषज्ञ	मृगौला तथा मुत्ररोग विशेषज्ञ	मुटु रोग विशेषज्ञ	

Hasanpur, Dhangadhi-5, Kailali, Nepal
091-527000/01/02, 9865680100, 9804600745
www.nisarghospitalnepal.com / nisarghospitalnepal

स्माईल चौधरीसे प्रकाशित

सतपाठक : प्रेम चौधरी (९८४८४२२२०७)

कार्यकारी सतपाठक : राम दहित (९८४८४९४५१८)

भाषा सल्लाहकार : दिलबहादुर चौधरी

पहुडा सतपाठक : कृष्णराज सर्वहारी

व्यवस्थापक सल्लाहकार : राजकुमार चौधरी

प्रधान कार्यालय: धन.पा.- ८, शिवनगर, कैलाली (नमस्ते सहकारी भवन)

मसुरिया शाखा: दिनेश दहित (९८५२६४९६०१)

पहलमानपुर शाखा: जीवन चौधरी (९८४७५०१८८७/९८२५६२९३०५)

प्रधान कार्यालय धनगढी

E-mail: dailypahura@gmail.com,

Website: pahura.com

मुद्रक : समैजी अफसेट प्रेस, बेहडी, धनगढी

भजनीके कुँरी गाउँमे दहित गोट्यार सम्मेलन हुइना

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, ५ चैत । दहित गोट्यार समाज कैलालीसे जिल्ला सम्मेलन तयारीके लाग बिफेक रोज धनगढी(४ उत्तर बेहडीमे टमान विषयबस्तुमे छलफल कैगिल बा ।

समाजके जिल्ला अध्यक्ष दलबहादुर दहितके घरगोसियाइमे हुइल बैठक बैठल हो । बैठकसे दहित गोट्यारके जिल्ला सम्मेलन इहे चैत २१ गते शनिचरके रोज भजनी नगरपालिका वडा नम्बर ४ कुँरी गाउँमे कैना निर्णय करल बा ।

आपन गोत्र पहिचानके साथे थारु कला रीति संस्कृतिहे संरक्षण सम्बर्द्धन तथा पुस्तान्तरणके लाग दहित गोट्यार सम्मेलनके तयारी करल अध्यक्ष दहित बटैल ।

उहाँ कहलै, 'हमार रीति संस्कृति पहिचान हेरैटी गैल अवस्था रहल बा । उहीहे संरक्षण सम्बर्द्धन सहित पुस्तान्तरणके लाग सम्मेलनके तयारी करल हो । सम्मेलनसे गोत्र पहिचान

सहित थारु रीति संस्कृतिके बारेमे बुहत रुपमे छलफल कैके उहीहे दस्तावेजीकरण कैना जरुरी रहल बा ।'

बैठकमे सहभागीहुके सक्कु थारुहुके आपन गोत्र पहिचान करके रिति, संस्कृति, पहिचान संरक्षणमे लागल ओरसे दहित थारुहुके आघे बहना जरुरी रहल बटाइल रहित । उहाँ दहित थारुहुकनके अवस्था, घरधुरी ओ जनसंख्याके तथ्याडक रखा जरुरी रहल फेन बटाइल रहित ।

सम्मेलनके लाग सक्कु गाउँसे एक/एक जाने जिम्मेवार व्यक्तिहे जिम्मेवारी तोकल बा । उहाँहुके अपन गाउँमे समन्वय कैना, प्रचार प्रसार कैना ओ आर्थिक संकलनके जिम्मा रहल जनाइल बा । दहित गोट्यार समाजके लाग कोष स्थापना, सम्मेलनके लाग सदस्यता शुल्क/सहयोग स्वरुप प्रतिघरसे पाँचसय रुपया उठैना सल्लाहके कैगिल बा ।

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर २ स्थित कित्ता नं. ८५९ क्षेत्रफल १३५.४४ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री इन्दिरादेवी शाहले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईंको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबूत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण
पूर्व: शम्भु अधिकारी
उत्तर: पूर्ण सिजापती

पश्चिम: लक्ष्मण टमटा
दक्षिण: सडक

धनगढी उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर १३ राजपुर स्थित कित्ता नं. ५१४ क्षेत्रफल १५६ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री एकेन्द्र कुँवरले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईंको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबूत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण
पूर्व: विजयराज पन्त
उत्तर: विजयराज पन्त

पश्चिम: सडक
दक्षिण: सुशीला कुँवर

धनगढी उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

डिविश ड्राईभिङ सेन्टर

दक्ष चालक बना सक्कु सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान देना प्रयास हमार, सफलता आपनके ।
सीप सिक्की, स्वरोजगार बनी विद्यार्थी ओ ग्रुपमे अउईयाहुऊनहे विशेष छुटसहित...
हमार यहाँ दक्ष प्रशिक्षकहरुनसे मोटर साईकल, स्कुटी, कार, जीप ग्यारेन्टीके साथ ड्राईभिङ सिखैनाके साथे फोटोग्राफीके सुविधा समेत उपलब्ध बा ।
नोट: साथे बुरे अउईया विद्यार्थीके लाग बैना व्यवस्था समेत उपलब्ध बा । समयसे सक्कु सिकाह विद्यार्थीहुऊनहे सम्पर्क कैना सहर्ष जानकारी कराइटी ।
धनगढी, चटकपुर कैलाली फोन. ०९१-४९०२३७ मो.९८४८४३२९६८५

सुशासनसे जनमतके कदर

जेनजी विद्रोहसे परम्परागत राजनीतिक संरचना ओ नेतृत्वमे करल बलशाली हस्तक्षेपपाछे आमनिर्वाचनमार्फत देशसे नयाँ गन्तव्य तय करल बा । राजनीतिक स्थायित्वके सन्देशसँगै नयाँ सरकारसे आमनागरिकसे सेवा प्रवाहमे तत्काल उल्लेख सुधार, पारदर्शिता, सुशासन खोजल बा । संरचनागत सुधार ओ लोकतन्त्रके सुदृढीकरणसे किल यी जनअपेक्षा पूरा हुइ सके । भ्रष्टाचार नियन्त्रण, सार्वजनिक जवाफदेहिता ओ सुशासनके प्रवर्धनबिना लोकतन्त्र मजबुत नैहुइत ।

आवधिक निर्वाचनमार्फत जनप्रतिनिधिके चयन किल नाइहो, शासनमे नागरिकके व्यावहारिक पहुँच, सार्थक प्रतिनिधित्व, नीति बहससे विकासनिर्माणसमके काममे सार्थक सहभागिता ओ सरोकार जीवन्त लोकतन्त्रके अवयव हो । शक्ति विकेन्द्रीकरण समानता, समता, समावेशीकरण ओ सामाजिक न्याय, विधिके शासन, स्वतन्त्र ओ निष्पक्ष न्याय प्रणाली, मानव अधिकार संरक्षण, जनतामे निहित सार्वभौमसत्ता जस्टे गुण लोकतन्त्रके सुन्दर पक्ष हो । यी गुणके कार्यान्वयन अवस्था ओ नागरिक अनुभूतिसे लोकतन्त्रके गुणस्तर मापन करे सके । नेपालीके लाग राजनीतिक प्रणालीके रूपमे गणतन्त्र ओ लोकतन्त्र जस्टे शब्दावली नयाँ नैरलेसे फेन यकर सार्थक अभ्यास ओ गुणस्तर मापन जस्टे विषयमे बृहत् छलफल हुइल नैजाइत ।

नागरिक अधिकार ओ सार्थक लोकतान्त्रिक प्रणालीके लाग नेपालमे कैचो भारी आन्दोलन हुइल बा । २००७ सालके जनक्रान्ति, २०४६ के संयुक्त जनआन्दोलन ओ २०६३ सालके दोसर जनआन्दोलन यकर उदाहरण हो । लम्मा संक्रमणकालपाछे २०१५ सालके आमनिर्वाचनपाछे सुरु हुइल संसदीय अभ्यास संस्थागत हुइ नैपैटि २०१७ पुस १ गते शाही कोपभाजनमे परल । बहुदलीय व्यवस्था पुनर्स्थापनासँग २०४७ सालमे जारी संविधान लोकतान्त्रिक चरित्रके रलेसे फेन संशोधन प्रक्रियाके दृष्टिसे लचिलो नैरहे । शासन प्रणालीमे सुधार ओ विकेन्द्रीकरणके अभ्याससे मजासे आकार लेहे नैपैटि देशमे सुरु हुइल माओवादी सशस्त्र द्वन्द्वसे स्थानीय निकायके नियमित निर्वाचनलागायतके लोकतान्त्रिक प्रक्रिया अवरुद्ध हुइल । २०५६ सालमे निर्वाचित प्रतिनिधि सभाके अल्पायुमे करल विघटन, घोषित आमनिर्वाचनके तिथि सरना प्रक्रियाके बिच सुरु हुइल तत्कालीन राजाके सक्रियता २०६१ माघ १९ के निरंकुश कदममे पुगल । सक्कु शासन अपन हातमे लेना शाही कदमविरुद्ध शान्तिपूर्ण आन्दोलनमे रहल तत्कालीन सात राजनीतिक दल ओ सशस्त्र विद्रोही माओवादीबिच शान्ति प्रक्रियाके मध्यमार्गी विकल्पके रूपमे देशसे संविधान सभा निर्वाचनके मार्गचित्र तय करल

रहे । पहिल संविधान सभाके असफलतापाछे दोसर निर्वाचन करलेसे फेन जननिर्वाचित निकायसे संविधान निर्माणके कार्यभार पूरा करल रहे । बृहत् शान्ति सम्झौताके भावना ओ संवैधानिक प्रावधान अनुसार निरूपण करेपरना संक्रमणकालीन न्यायके आधारभूत काम अभिनसम सम्पन्न हुइल नैहो । दसबसे सशस्त्र द्वन्द्वमे हुइल मानवीय ओ भौतिक क्षतिके असर नेपाली समाजमे दीर्घकालसम रहना निश्चित बा ।

भ्रन्भटिलो सार्वजनिक सेवा ओ यत्रतत्र सर्वत्र हुइल राजनीतीकरणसे लोकतन्त्रान्त्रिक गणतन्त्रहे विकृत बनाइहल । नागरिक तहमे व्याप्त गरिबी, बेरोजगारी ओ सातसाधनउपपरके न्यून पहुँचसे राज्यप्रतिके नागरिक आशा, भरोसा ओ विश्वास टुटल । यिहिनसे सृजित 'मास फ्रस्टेसन' के विस्फोट गैल भदौ २३ ओ २४ के जेनजी विद्रोह हो ।

पाला अवस्था परिवर्तनके

फागुन २१ के शान्तिपूर्ण, स्वतन्त्र

नेपालमे संविधान, कानुन ओ राजनीतिक व्यवस्था परिवर्तन हुइलेसे फेन आममनैन्के अवस्थामे भर आशातीत परिवर्तन हुइल नैहो । समस्या संविधान, कानुन, संरचना, कौनो वाद वा तन्त्रमे नाइहो यकर प्रयोगकर्ताके व्यवहार, प्रवृत्ति, नैतिक मूल्य ओ आचरणमे बा । आबके सुधार फेन शासन सञ्चालन करना पात्रके सोचाइ, व्यवहार ओ प्रवृत्तिमे करे परठ । नैतिक मूल्य संविधान ओ कानुनसे फेन उपपर रहठ । लोकतन्त्रके प्रवर्धनमे ...हाउ डेमोक्रेसिज डाई से शब्द सापटी लेके कानुनी शक्तिके दुरुपयोगके अन्त्य, पक्ष प्रतिपक्षबिचके स्वीकार्यता, आपसी सहनशीलता ओ संस्थागत संयमता लोकतन्त्रके दीर्घकालीन स्थायित्वके आधारभूत तत्व हो । लोकतान्त्रिक प्रणालीके संरक्षण ओ उन्नयनमे राजनीतिक तथा सक्कु सार्वजनिक संस्था, नागरिक समाज, न्यायालय, सञ्चार माध्यम ओ नागरिक स्वयम्के महत्वपूर्ण भूमिका रहठ । यकर लाग उच्चस्तरके लोकतान्त्रिक संस्कार, सहिष्णुता ओ सम्मान, संस्थागत जिम्मेवारी ओ सार्वजनिक जवाफदेहिताहे केन्द्रमे ढरना अपरिहार्य बा । सुशासनके लाग गुणस्तरीय लोकतन्त्रके प्रवर्धन ताजा जनमतके उचित सम्मान हो ।

निर्वाचित संविधान सभासे २०७२ असोज ३ गते जारी करल संविधानसे संघीय प्रणालीके रूपमे राज्यके पुनर्संरचना किल रकल नैहो, नागरिक अधिकारके फराकिलो व्याख्या ओ सुशासनके आधार डेहल बा । यिहिनसे आमनागरिक जनता शासकीय विकृति विसंगतिके अन्त्य होके सारभूत रूपमे लोकतन्त्रके अभ्यास आघे बहना अपेक्षा करल रहे । संविधान कार्यान्वयनके पहिल दशकमे पूर्वाधार ओ अर्थतन्त्रके विकास, रोजगारी सिर्जना, भ्रष्टाचार नियन्त्रण ओ सुशासनके क्षेत्रमे सन्तोषजनक काम हुइ नैसेकल । जनअपेक्षा ओ वास्तविकताबिचके खाडल बृहत् संविधान कार्यान्वयनमे आइल एक दशक नैपुगिट नयाँ पुस्ता अमैरे विद्रोह बरना अवस्था आइल । राजनीतिक नेतृत्वके सत्तामोह, व्यक्तिवाद, राज्य संयन्त्रमे हुइल दलीयकरण, सार्वजनिक जवाफदेहिताके अभाव, प्रक्रियामुखी ओ

ओ निष्पक्ष निर्वाचनसे देशहे पुनः संवैधानिक प्रक्रियामे नल्ले बा । उ भारी विद्रोहके छ महिनामे आमनिर्वाचन सम्पन्न होके लोकतान्त्रिक प्रणाली सुदृढीकरणके दृष्टिसे महत्वपूर्ण कोसेढुंगा हो । एक्काइसौं शताब्दीमे लोकतान्त्रिक प्रणालीसे बाहिर जाके शासनव्यवस्थाके परिकल्पना सायदे करे सेकजाइ । आवधिक निर्वाचन ओ ताजा जनादेशसे किल लिकबाहिर जाके लोकतान्त्रिक गणतन्त्र सुदृढ करे नैसेकि । लोकतन्त्र कैसिक कमजोर हुइ ओ कैसिक मरि कना सन्दर्भमे सन् २०१८ मे स्टेभेन लेभेन्सकी ओ डेनियल जिवलाटसे लिखित विश्व प्रसिद्ध पुस्तक 'हाउ डेमोक्रेसिज डाई' के दृष्टिकोण मननीय बा । लेखकद्वयसे आधुनिक समयमे निर्वाचित सर्वसत्तावादी नेतृत्वके व्यवहारसे लोकतान्त्रिक संस्थाहे क्रमशः कमजोर पारल ओ ढिरेसे लोकतन्त्रके मृत्यु हुइल दृष्टान्त प्रस्तुत करल बा ।

विचार सीता निरौला

ओइसिन नेतृत्वसे लोकतान्त्रिक मूल्यमान्यताहे अस्वीकार करना, प्रतिपक्षके वैधताहे अस्वीकार करना, हिसाहे प्रथय डेना ओ नागरिक स्वतन्त्रता ओ अधिकार कुण्ठित करना, चरम राजनीतिक ध्रुवीकरण करना जस्टे कार्यसे लोकतन्त्र कमजोर होके जाइत । लोकप्रियतावाद फेन लोकतन्त्रहे कमजोर बनाइत । कानुनी ओ संरचनागत शक्तिके प्रयोग कैके लोकतन्त्रमे जोखिम निम्त्याके खतरा उल्लेख करटि उहाँहुके राजनीतिक दलहे लोकतन्त्रके पहरेदार कहल बा ।

लोकतन्त्रके विकास ओ स्थायित्व केवल संविधान, निर्वाचन ओ संस्थागत संरचनासे किल सुनिश्चित नैरहठ । यकर सफलताके लाग उच्च राजनीतिक संस्कार, सहिष्णुता, संस्थागत सबलीकरण ओ मर्यादा फेन ओत्रे महत्वपूर्ण पक्ष हो । नेपालके सन्दर्भमे बहल भ्रष्टाचार, बेरोजगारी, गरिबी, नातावाद, कृपावाद स्वेच्छाचारिता, सार्वजनिक स्रोतके दुरुपयोग, नियामक निकाय तथा संवैधानिक निकायमे हुइना करल भागबन्डा, सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नागरिकहे करल उपेक्षा, सार्वजनिक निकायमे हुइल चरम राजनीतीकरण, दण्डहीनता, कानुन निर्माणमे स्वार्थके द्वन्द्व ओ कानुन कार्यान्वयनमे निरन्तरके उदासीनता लोकतन्त्रके धमिरा हो । प्रतिनिधि सभामे भ्रन्डे दुई तिहाइके जनादेश प्राप्त नयाँ सरकारके मुख्य कार्यभार लोकतन्त्रके सुदृढीकरण ओ प्रवर्धन हुइ परठ । अर्थात्, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, सार्वजनिक जवाफदेहितासहितके सुशासन, रोजगारी सिर्जना, शासन सञ्चालनमे नागरिकके अर्थपूर्ण सहभागिता, समावेशीकरण, विभेद ओ असमानताके अन्त्य, गुणस्तरीय सार्वजनिक सेवा प्रवाह ओ विधिके शासन सरकारके मुख्य प्राथमिकता हुइ परठ ।

असीमित नागरिक अपेक्षाबिच विकास ओ समुन्नतिप्रति आशा ओ राज्यप्रति भरोसा सिर्जना करना अवश्य फेन सहजिल काम नैहो । लगानीके वातावरण सिर्जना कैके औद्योगिक विकासके अभियान सञ्चालन नैकैके आयात प्रतिस्थापन ओ निर्यात प्रवर्धन करे नैसेकजाइ । गाँस, बास ओ कपास जैसिन आधारभूत आवश्यकतामे मुलुक आत्मनिर्भर नैहोके समुन्नतिके मार्गचित्र तय करे नैसेकजाइ । गुणस्तरीय ओ सिपमूलक शिक्षा, कृषिक्षेत्रके आधुनिकीकरण ओ व्यावसायीकरण आत्मनिर्भरताके आधार हो । यिहिनसे वैदेशिक रोजगारसे बाध्यात्मक रूपमे स्वदेश आइल जनशक्ति व्यवस्थापनमे मद्दत किल नैकरठ मध्यपूर्वमे बहल द्वन्द्वके कारण सिर्जना हुइ सेकना मुद्रास्फीति, मूल्यवृद्धि ओ खाद्य असुरक्षाके प्रत्यक्ष असर कम करठ । (बाँकी ३ पेजमे)

जरुरी टेलिफोनके प्रायोजक:

हमार यहाँ बोडलर मूर्तिनके मासु सुपथ मोलमे मिलठ । सेवा कर्ना मौका अवश्य देहती ।

नोट : भोजविहा, व्रतवन्धके लाग होम डेलिभरीके सुविधा बा ।

प्रो.रमेश चौधरी केभी मासु पसल

बैयाबेहडी चौक, धनगढी कैलाली शाब्द उमावि लगे मो. ९८१६३१६८०

एक्बुलेन्स नम्बर ९८२४६८९६९७, ९८४८४३००९८, ९८५४६८०४६, ९८५४६८०००६८, ९८५४६६०२८५

पहुरी अञ्जल पहुरी कार्यालय ०९१-४२९०१० जिल्ला पहुरी कार्यालय ०९१-४२९१५०,१०० वडा पहुरी कार्यालय ०९१-४२९२९१,११०

इप्रीका अतरीया ०९१-४५०९२२
त्रिनागर पहुरी चौकी ०९१-४२९१८३
जिल्ला पहुरी कार्यालय ०९१-४२९१५३
इप्रीका मसुरिया ०९१-४०२०१४
इप्रीका चीमाला ०९१-६९२५७९
इप्रीका लम्की ०९१-४४०९९९
इप्रीका भजनी ०९१-४८०९९९
इप्रीका सुख्खड ०९१-४२९१६६
इप्रीका मालाखेती ०९१-४५०९२२
इप्रीका फल्टरे ०९१-६९०३३०
इप्रीका हसुलिया ०९१-४२९१४५
इप्रीका पाण्डौल ९७४९०९४९०५
सिमा पहुरी चौकी बहुलिया ०९१-४२९०६६
इप्रीका टीकापुर ०९१-४६०९९९
स.प्र.वल सिमासुरक्षा धनगढी ४२६९२८

नेपाल राष्ट्र बैंक ०९१-२९३३२
नवजिवन बैंक ०९१-४२३६४३
कृषि विकास बैंक ०९१-४२९२३५
मालिका विकास बैंक ०९१-४२३७३८
बैंक अफ काठमाण्डौ ०९१-४२३३८६
बैंक अफ एशिया ०९१-४२५४५०

नेपाल बगलादेश बैंक ०९१-४२९७८५
सिटीजन बैंक ०९१-४४७४८५
कुमारी बैंक ०९१-४२६०३८
संजाराईज बैंक ०९१-४२४८५०
नेपाल इन्भेस्टमेन्ट बैंक ०९१-४२३७०६
एडाएम्सी बैंक लि. ०९१-४२९२९६
सरकारी कार्यालय जिल्ला प्रशासन .०९१-४२९०९१
जिल्ला विकास .०९१-४३२५६०
नगरपालिका .०९१-४२९४२९
मालपोत.०९१-४२९२०९, नापी शाखा.०९१-४६०४०२
कृषि विकास .०९१-४२३२५५, भूमि सुधार.०९१-४२९२२५
जिल्ला हुलाक.०९१-४२९५५२, नेपाल बाल संगठन.४२३६६५

अस्पताल सेती अञ्जल.०९१-४२९२७९
नवजिवन ०९१-४२९२३३/४२९७३३
विजय मेडिकल हल धनगढी ०९१-४२३४३५
पद्मा धनगढी ०९१-४५०३५५
सेवा लिडिङ होम अतरीया ०९१-४५०५७७
एक्बुलेन्स मसुरिया ९७४९०९८०८९
घोडाघोडी अस्पताल सुखड ०९१-६९४७०७
टीकापुर अस्पताल ०९१-४६०९४०

दमकल ०९१ नेपाल डेडक्रस सोसाईटी ०९१-४२९३३३
कैलाली उ.ना.संघ ४२९३३७, ४२९१७९
एक्बुलेन्स : ४२९६००
सांख्यिक एक्बुलेन्स सेवा टीकापुर ९८४५४७५०
विद्युत : ४२९५५५
दिनेश मेटल ०९१-४२९३९२

होटल डिमोटी ०९१-४२३९९८/४२५९३९
जगदम्ना ०९१-४२३५९०, विद्या ०९१-४२३५९३
तरुण ०९१-४२४६९३, सनलाइट ०९१-४२५४६६
वर्ल्ड लिंक धनगढी. ४२०९९९
बालुवाला ०९१-४२३६३०/४२७९१०
नेपाल पत्रकार महासंघ .४२७९२२

शैक्षिक संस्था कैलाली बहुमुखी क्याम्पस ०९१-४२९२३३
सुदूरपश्चिमाञ्जल क्याम्पस ०९१-४२३९९२
रेडवर्क बहुमुखी क्याम्पस ०९१-४२९०७९

राजनीतिक पार्टी नेपाली कांग्रेस कार्यालय : ४२७९५५
नेकपा (एमाले) कार्यालय : ४२७९००
बसपाके काउन्टर धनगढी : ०९१-४२९२५४
ए.एम. दिनेश एफ एम ९३.८ मेगाहर्ज धनगढी: ०९१-४२६७०९

पोषण परियोजनाके समीक्षा

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, ५ चैत । कैलाली जिल्लाके कैलाली गाउँपालिकामे याक नेपालसे आइडिड नेपाल ओ केयर नेपालके साभनेदारी सञ्चालित पोषण परियोजनाके गाउँपालिका स्तरीय पोषण परियोजना सल्लाहकार समितिके बैठक बुधके रोज सम्पन्न हुइल बा ।

कैलाली गाउँपालिकाके सामाजिक विकास समितिके संयोजक तथा वडा नम्बर ३ के वडा अध्यक्ष सन्तराम चौधरीके अध्यक्षतामे हुइल कार्यक्रममे पोषण परियोजना संयोजक रमण जोशी परियोजनासे सञ्चालित गतिविधिबारे जानकारी देहल रहित । उहाँ परियोजनामार्फत २५ जाने अगुवा कृषकहे ४ दिने पोषण बगैचा निर्माण सम्बन्धी तालिम, पोषण बगैचा निर्माणके लाग प्रत्येक अगुवा कृषकहे २० हजारके किसान कार्डमार्फत वितरण करल जनैले ।

४५३ जाने डाईनके किसान कार्डमार्फत यी बर्षके पोषण बगैचा निर्माणके लाग २५ सयके दरसे वितरण करल बा । ३० जाने नयाँ हजार दिनके डाईनहे पोषण बगैचा कृषक निर्माणके लाग ५५ सयके दरले वितरण करल बा ।

समुहभितरके किसान कार्ड नैरहल महिलाहुकनहे पोषण बगैचा निर्माणके लाग रु. १६ सय ५० के दरले ४८ जनहनहे विउविजनके लाग वितरण करल बा । कडा शिघ्र कुपोषण हुइल बालिकाहुकनहे पोषण बगैचा निर्माणके लाग कृषि सामाग्री वितरण रु. २५ सय बराबरके २७ जनहनहे वितरण करल बा । पोष्ट हारवेष्ट तालिम ओ सिकेचर वितरण करल बा ।

विविधता पूर्ण पोषणयुक्त, स्वस्थ तथा सुरक्षित खाद्यनस्तुके समतामूलक उपभोगमे वृद्धि हुइना कहल बा ।

सिकाई केन्द्रहे विद्यालयमे विद्याखाजासंग एक विद्यालयहे जोरल बा । नमूना उद्यमी विकासमे एक जनहनहे अटो लोटर सहयोग करल बा । गडयौला मल उत्पादनके लाग ४ जनहनहे तालिम ओ एक जनहनहे १ लाख २५ हजारके सामाग्री सहयोग करल बा । मुख्य अभिवृद्धि प्रशोधन तालिम २ जनहन, मिस्त्री(कृषि सामाग्री तथा उपकरण सम्बन्धी) तालिम २ जनहनहे देहल बा । सिकाई केन्द्रहे १ लाख बराबरके सहयोग करल बा । समुह विक्री प्रस्तुतीकरण (जिपिएस) २५ समुह

सुशासनसे...

अन्त्यमे

नेपालमे संविधान, कानून ओ राजनीतिक व्यवस्था परिवर्तन हुइलेसे फेन आममनैके अवस्थामे भर आशातीत परिवर्तन हुइल नैहो । समस्या संविधान, कानून, संरचना, कौनो बाद वा तन्त्रमे नाइहो यकर प्रयोगकर्ताके व्यवहार, प्रवृत्ति, नैतिक मूल्य ओ आचरणमे बा । आबके सुधार फेन शासन सञ्चालन करना पात्रके सोचाइ, व्यवहार ओ प्रवृत्तिमे करे परठ । नैतिक मूल्य संविधान ओ कानूनसे फेन उप्पर रहठ । लोकतन्त्रके प्रवर्धनमे 'हाउ डेमोक्रेसिज डाई' से शब्द सापटी लेके कानूनी शक्तिके दुरुपयोगके अन्त्य, पक्ष प्रतिपक्षबिचके स्वीकार्यता, आपसी सहनशीलता ओ संस्थागत संयमता लोकतन्त्रके दीर्घकालीन स्थायित्वके आधारभूत तत्व हो । लोकतान्त्रिक प्रणालीके संरक्षण ओ उन्नयनमे राजनीतिक तथा सक्कु सार्वजनिक संस्था, नागरिक समाज, न्यायालय, सञ्चार माध्यम ओ नागरिक स्वयम्के महत्वपूर्ण भूमिका रहठ । यकर लाग उच्चस्तरके लोकतान्त्रिक संस्कार, सहिष्णुता ओ सम्मान, संस्थागत जिम्मेवारी ओ सार्वजनिक जवाफदेहिताहे केन्द्रमे ढरना अपरिहार्य बा । सुशासनके लाग गुणस्तरीय लोकतन्त्रके प्रवर्धन ताजा जनमतके उचित सम्मान हो ।

साभार: गोरखापत्र दैनिकसे

देहल बा ।

ओस्टेक करके पालिकाके सक्कु स्वास्थ्य संस्थामे पोषण लेखाजोखा कार्यक्रम हुइल बा । ओम्ने कैलाली गाउँपालिकामे २३ जाने बालबालिकाहुकनमे कडा खालके सिध्र कुपोषण देखा परल बा ।

गाउँपालिका अन्तर्गत सक्कु वडामे रहल नौ ठो स्वास्थ्य संस्थामे ६ महिनासे ५ बरस टरेके बालबालिकाके पोषण लेखाजोखा (स्केनिङ) कैगिल रहे । नौ ठो स्वास्थ्य संस्थामे ६ महिनासे पाँच बरस भितरके कुल २ हजार १ सय ७३ जाने बालबालिकाके पोषण लेखाजोखा (स्केनिङ) कैगिलमे १ हजार ९ सय ५६ जाने सामान्य, १ सय ९१ माध्यम सिध्र कुपोषण ओ २६ जनहनमे कडा खालके सिध्र कुपोषण देखा परल रहे ।

वडा नम्बर १ स्थित मनाउ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रमे २३४ जानेक पोषण लेखाजोखा करलमे २०५ मे सामान्य, २४ जनहनमे माध्यम सिध्र कुपोषण ओ ५ जनहनमे कडा सिध्र कुपोषण देखा परल बा ।

वडा नम्बर २ स्थित बसौटी स्वास्थ्य चौकीमे २२८ जानेक पोषण लेखाजोखा करलमे २०० जनहनमे सामान्य, २३ जनहनमे माध्यम सिध्र ओ ५ जनहनमे कडा सिध्र कुपोषण देखा परल बा ।

वडा नम्बर ३ स्थित हसुलिया स्वास्थ्य चौकीमे १७५ बालबालिकाके पोषण लेखाजोखा करलमे १५५ जानेक सामान्य, २० जाने माध्यम खालके कुपोषण ओ कडा खालके कुपोषण यहाँ

देखा नैपरल रहे ।

वडा नम्बर ४ स्थित के गाउँ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रमे २४३ जानेक पोषण लेखा जोखा करलमे २२५ जाने सामान्य, १७ जाने माध्यम ओ एक जानेकमे कडा खालके कुपोषण देखा परल बा । वडा नम्बर ५ स्थित पवरा स्वास्थ्य चौकीमे २४४ जानेक पोषण लेखा जोखा करलमे २०३ जाने सामान्य, ३७ जाने माध्यम खालके कुपोषण, ओ ४ जनहनमे कडा खालके कुपोषण देखा परल बा ।

वडा नम्बर ६ स्थित बनकट्टा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रमे २०४ जानेक पोषण लेखाजोखा करलमे १९२ जाने सामान्य, ११ जाने माध्यम खाले कुपोषण ओ २ जनहनमे कडा खाले कुपोषण देखा परल बा । वडा नम्बर ७ स्थित रतनपुर स्वास्थ्य चौकीमे ३२३ जानेक पोषण लेखाजोखा करलमे २९८ जाने सामान्य, २३ जनहनमे माध्यम खाले कुपोषण ओ २ जनहनमे कडा खालके कुपोषण देखा परल बा ।

वडा नम्बर ८ स्थित उदासीपुर प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र पृथ्वीपुरमे २८८ जानेक पोषण लेखा करलमे २६६ जाने सामान्य, १८ जाने माध्यम खाले कुपोषण ओ ४ जनहनमे कडा खाले कुपोषण देखा परल बा ।

ओस्टेक करके वडा नम्बर ९ स्थित गदरिया स्वास्थ्य चौकीमे २३४ जानेक पोषण लेखाजोखा करलमे २१३ जनहनमे माध्यम ओ १८ जनहनमे माध्यम खालके ओ ३ जनहनमे कडा खालके कुपोषण देखा परल बा ।

DAILO TRAVELS PVT. LTD.

DHANGADHI, KAILALI

नयाँ गाडी दर्ताको लागि इन्ट्री खोलिएको सम्बन्धी सूचना

प्रस्तुत विषयमा हाम्रो यस दैलो ट्राभल्स प्राविमा बेलौरी, धनगढीदेखि विभिन्न स्थानसम्म चल्नको लागि तपसिल बमोजिमको नयाँ गाडी दर्ता गर्नका लागि इन्ट्री खोलिएको व्यहोरा सबैमा जानकारी गराइन्छ ।

तपसिल

गाडीको नाम : SRM 11 seater

Range : Minimum 220 km in full charge

माग गाडी संख्या : १५ वटा (Only New)

Contact : 9764417596, 9805612419, 9800656404, 9811694801

श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश

- श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश
- रोजगार सम्झौता गरेर मात्रै काममा लागौं र लगाऔं ।
- औपचारिक तथा अनौपचारिक क्षेत्रका सम्पूर्ण श्रमिकको न्यूनतम ज्याला रु. १९,५५०/- अनिवार्य रुपमा कायम गरौं/गराऔं ।
- समान कामको समान ज्याला लैगिक आधारमा पारिश्रमिकमा विभेद गर्नु कानूनी अपराध हो ।
- कार्य स्थलमा श्रमिकलाई सुरक्षाका उपकरणहरू उपलब्ध गराई काममा लगाऔं, लैगिक हिसाको अन्त्य गरौं ।
- बालश्रम कानूनी रुपमा दण्डनिय अपराध हो । बालश्रम नगरौं/नगराऔं ।
- श्रम अडिट प्रत्येक वर्षको पौष मसान्तभित्र अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु/गराउनु उद्योग/प्रतिष्ठानको कर्तव्य हो अन्यथा नियमानुसार कारवाही गरिने छ ।
- असल श्रम सम्बन्धको आधार सामाजिक सुरक्षा र रोजगार औद्योगिक दुर्घटना न्यूनीकरण गरौं व्यवसायजन्य रोग लाग्नबाट बचौं ।
- श्रम ऐन, २०६४ र नियमावली, २०७५ को पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गरौं ।
- वैदेशिक रोजगारीमा जाँदा अनिवार्यरूपमा श्रम स्वीकृति गरेर जाऔं ।

श्रम तथा रोजगार कार्यालय

धनगढी, कैलाली

अन्तर्राष्ट्रिय

मध्यपूर्व तनाव बहटि, असर विश्वभर फैलना संकेत

काठमाडौं, ४ चैत । मध्यपूर्वमे जारी युद्धसे आब क्षेत्रीय सीमासे बाहिर प्रभाव परना स्पष्ट संकेत देखाइल बा । इजरायल ओ इरानबिचके प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष सैन्य टकरावसंगे खाडी क्षेत्र, अन्तर्राष्ट्रिय शक्ति सन्तुलन ओ ऊर्जा सुरक्षासमेत प्रभावित हुइना अवस्था देखाइल बा ।

इजरायली सेना बुधकके रोज दक्षिणी लेबनानके चार सहरके बासिन्दाहे तत्काल सुरक्षित स्थानओर जैना आग्रह करटि इरान समर्थित हिजबुल्लाहविरुद्ध लक्षित आक्रमण हुइना चेतावनी देहल बा । यीआघे निकासी चेतावनीपाछे मध्य बेरुतमे आक्रमण हुइल राज्य सञ्चारमाध्यम जनैले बा । लेबनानके स्वास्थ्य मन्त्रालयके अनुसार बिना चेतावनी हुइल दुई आक्रमणमे कम्तीमे छ जहनके मृत्यु हुइल बा कलेसे २४ जाने घाइल हुइल बटै । इजरायल अपन भूमिओर हुइल रकेट पहारके जवाफस्वरूप टायर आसपासके क्षेत्रमे हिजबुल्लाहके लक्ष्यमे निरन्तर आक्रमण करल जाइल बा ।

यहोर, इरानसे युद्धके असर

विश्वव्यापी हुइना चेतावनी देहल बा । इरानी विदेशमन्त्री अब्बास अराघची सामाजिक सञ्जालमार्फत प्रतिक्रिया देटि विश्वव्यापी प्रतिक्रिया सुरु होसेकल ओ यिहिनसे सब बर्गहे असर करना बटैले । उहाँ उ अभिव्यक्तिसंगे अमेरिकी राष्ट्रिय आतंकवाद विरोधी केन्द्रके निर्देशक जोसेफ केन्टके राजीनामामात्रसमेत साभ्ना करल बा । ट्रम्प प्रशासनसे नियुक्त केन्टसे इरानविरुद्धके युद्धहे समर्थन करे नैसेकना कटि अपन पद त्यागल घोषणा करल हो ।

इरानी सैन्य नेतृत्व फेन कडा प्रतिक्रिया जनैटि सुरक्षा प्रमुख अली लारिजानीके हत्याके 'निर्णायक ओ खेदजनक बदला' लेना चेतावनी देहल बा । इरानके रिभोलुसनरी गार्ड्स मध्य इजरायलमे मिसाइल प्रहार करल दाबी करटि लारिजानीसहित मारलके बदला लेना प्रतिबद्धता व्यक्त करल बा । हमास फेन इरानप्रति एक्यबद्धता जनैटि यी इन्द्रसे सक्कु क्षेत्रके सुरक्षा ओ स्थिरता जोखिममे परना उल्लेख करल बा । इरानके सर्वोच्च राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद् लारिजानीके मृत्यु पुष्टि कैले बा ।

ग्राहक वर्गहरूमा खुशीको खबर !

हाम्रो यहाँ सबै कम्पनीका रि-कण्डिसन मोटरसाइकलहरू पाइनुका साथै मर्मत पनि गरिन्छ र सबै कम्पनीका हेलमेट र पार्टसहरू थोक तथा खुद्रा मूल्यमा पाईन्छ ।

कुनै पनि मोटरसाइकल नगद खरिद गरेमा आकर्षक उपहारको व्यवस्था रहेको जानकारी गराउँदछौं ।

संजय अटो सेल्स एण्ड रि-कण्डिसन

धनगढी-४, उत्तरबेहडी (चटकपुर शहिद गेट भन्दा दुईसय मिटर पूर्व)

फोन नं. ०९१४१०१०५, सुजित मो. ९८५८४२३९१२, सुनिल मो. ९८६७७९३५२१, महेश मो. ९८१३१३१०२९

पेट, छाती, मुटु तथा थाईराईड विभाग

उपचार हुने रोगहरू

- उच्च रक्तचाप, दम तथा मुटु रोगको उपचार
- सुगर (मधुमेह), थाईराईड रोगको उपचार तथा परामर्श
- भिर्गी रोग, प्यारालाइसिस (पक्षघात) तथा अन्य नशा सम्बन्धी रोगको उपचार
- छाती दुस्के, पेट दुस्के समस्याको उपचार
- ज्वरो आउने, टाउको दुस्के तथा पुरानो जटिल रोगको उपचार तथा परामर्श
- सिकल सेलरोग तथा अन्य रगत कम (Anemia) को उपचार तथा परामर्श

१४ सै घण्टा आकस्मिक उपचार

ओ.पि.डी. सेवा प्रत्येक दिन (बिहान ९ देखि सांझ ५ बजेसम्म)

डा. सुमन चौधरी

MBBS, MD (KU)

NMC No. 15308

कन्सल्टन्ट फिजिसियन

धनगढी

संजिवनी अस्पताल प्रा. लि.

९ (राष्ट्र बैंक चौक, धनगढी-५) सम्पर्क नं. ०९१-५९०३२८, ९७६४२९२७२७, ९७६९९३२१०५

थारु गाउँमे भजहर पूजा

पहुरा समाचारवाता
धनगढी, ५ चैत । प्रकृतिपूजक थारु समुदायमे रोगव्याधि नलागे कना कामनासहित भजहर पूजा कैना परम्परा आभिन फेन जीवित ओ प्रचलित रहल बा । गाउँसे कुछ दुर, प्रकृतिके कोखमे पुगके करजैना इ पूजाहे भजहर पूजा कहिजाइत् ।

भजहर बर्का भजहर ओ चिरै भजहरके रूपमे फेन मनैना परम्परा चल्ती आइल बा । भजहरके दिन सकारे गाउँके गुरुवामार्फत नवदुर्गाके पूजा करजाइत् । ओकरपाछे दिनभर महिलाहुके बन्वाक किनार भेला होके सामूहिक रूपमे खानपिन कैना, रमाइलो कैना तथा आपन सुखदुःखके बात बटवाइना करठै । साँभके किल सक्कु जाने घर अइना परम्परा रहटी आइल बा ।

खेतीपातीके कामसे कुछ फुसंद मिल्ना गर्मीयाममे रुखक छाँहीटर बैठके भजहर मनैना चलन कैलालीसहित टमान जिल्लामे उखजाइत् । इहे क्रममे गाउँके गुरुवा गाउँघरमे रोगव्याधि नआए, बालबालिका सुखी रहिट, गाई, गोरे, भैंसजैसिन पशुचौपायामे रोग नलागे तथा खेतीपातीके किराके प्रकोप नहोए कहिके पूजा कैना परम्परा रहल बा । विशेष केके बालबालिका ओ घरपालुवा पशुहे

रोगसे बचैना विश्वाससे इ पूजा कैना करल जनाइल बा ।

धनगढी उपमहानगरपालिका-६ जाली गाउँमे फेन भजहर पूजा उल्लासके साथ मनाइल बा । बन्वक किनार भेला होके पूजा मनाइल गाउँके भलमन्सा दसीराम चौधरी बटैलै । उहाँके अनुसार प्रायः गहुँ, मसुरी लगायत बाली भित्र्यासेकलपाछे गाउँसे दुर बन्वा अथवा बगिया वा खुला स्थानमे महिलाहुके सामूहिक रूपमे भजहर मनैना चलन रहल बा । उहाँ कहलै, "भजहर पर्वसे गाउँबस्तीसे रोगव्याधि हटना, बालीनालीमे किराफट्याग्रा नैलगना ओ पशुचौपायाके सुरक्षाके लाग पूजा कैना विश्वास रहल बा ।" ओहकान अनुसार

भजहर मनैना विधि ओ प्रक्रिया भर गाउँपिच्छे फरक-फरक रहल बा ।

भजहरहे पौराणिक कथासँग फेन जोरके हेना करजाइत् । रामायणकालीन कथाअनुसार रावणके कञ्जासे अयोध्या आइलपाछे श्रीराम गर्भवती सीताहे पुनः वनवास पठाइबर अयोध्यावासी उहाँहे घरबाहर नै भोजन कराइल रहिट । उहे घटनाके स्मरणस्वरूप थारु समुदायमे भजहर मनैना परम्परा विकसित हुइल अग्रजहुके बटैलै । समयसँगे यम्ने दुर्गा पूजाके परम्परा फेन थप्टी गैल बा । गर्मीयाममे रोग ओ महामारीके जोखिम बहना हुइल ओरसे माता सीता ओ दुर्गाके आराधना कैटी भजहर मनैना करजाइत् । थारु अगुवा

कालिराम चौधरीके अनुसार भजहर केवल धार्मिक किल नैहोके सामाजिक महत्व बोकेल टिहुवार रहल बटैलै । "इ टिहुवारसे समुदायमे एकता, सद्भाव ओ परम्पराके संरक्षणमे बरवार भूमिका खेलठ," उहाँ कहलै ।

भजहरमे विशेष केके महिलाहुके सक्रिय सहभागिता रहठ । स्थानीय कान्छी थारुके अनुसार दैनिक घरसे ओ खेतीपातीमे व्यस्त महिलाहुकेनहे स्वतन्त्र रूपमे भेला हुइना, रमैना ओ दुःख-सुख सट्ना अवसर भजहरसे प्रदान करठ । "महिलाहे खुशी राखे सेक्लेसे परिवार ओ समाज नै सुखी रहठ कना विश्वास फेन यकरसँग जोरल बा," उहाँ कहलै ।

परम्परा, विश्वास ओ सामूहिकताके सुन्दर संगमके रूपमे रहल भजहर पूजा थारु समुदायके मौलिक सांस्कृतिक पहिचान हो । रोगव्याधिसे बच्ना कामनासँग सामाजिक एकता, आपसी सद्भाव ओ महिलाहुकेनके सशक्त सहभागिताहे बलगर बनैना इ परम्परा आधुनिक समयमे फेन ओटरे सान्दर्भिक ओ जीवन्त रूपमे आघे बहटी बा ।

बाल अधिकारके लाग...

आघे बहल बा । मै फे ग्रामीण बस्तीसे एक ठो नागरिक संस्थासे प्रतिनिधित्व करटी आज यहाँसम पुगल हु । सिडीसि डोटीफे बाल अधिकार, उहाँहुकेनके मुद्दामे मजा भूमिका निर्वाह करटी आइल बा । यहाँ रहल बाल अधिकारके क्षेत्रमे काम कैना संघसंस्थाके अक्के उद्देश्य बा कलेसे संगसँग सहकार्य करके आघे बहना जरूरीफे बा ।

सुदूरपश्चिम प्रदेशमे बालविवाह, लागु औषध दुर्व्यवहारी, रोजगारके लाग विदेश जैना मुख्य समस्याके रूपमे रहल बा । यकर लाग बालबालिकाके कार्यक्रम ल्यानेपर्ना मन्त्री खडका कहली ।

कार्यक्रममे सिडीसी डोटीके कार्यक्रम संयोजक तिलक चौधरी संस्थासे सञ्चालित परियोजनाके गतिविधिबारे जानकारी डेटी यी संस्था सन २०२५ अक्टोबरसे २०२६ सेप्टेम्बरसम साभेदार संस्था सेभ द चिल्ड्रेन ओ १० ठो नागरिक समाज संस्थासँग बालअधिकारके लाग नागरिक समाज सुदूरीकरण कार्यक्रम संचालन कैना जनेलै ।

यी कार्यक्रम सुदूरपश्चिम प्रदेश लगायत लुम्बिनी, कर्णाली ओ मधेशलगायत चार प्रदेश लागु हुइना जनागिल बा ।

सक्कु बालबालिकासे बाँचे पैना अधिकार, शिक्षण सिकाई तथा सुरक्षित

रहे पैना अधिकार पूर्ण रूपमे उपभोग करल हुईपर्ना पहिल लक्ष्य रहल परियोजनाके उद्देश्य हो । कलेसे उपलब्धीमे बालबालिका ओ नागरिक समाजके संस्थासे नागरिक स्थान ओ अधिकारके दावी कैना, बालअधिकारके कार्यान्वयन सुनिश्चित करके लाग जिम्मेवारीहे जवाहडेही बनैना क्षमता रखा कहल बा ।

यी अवधिमे प्रदेशस्तरके बाल अधिकार समिति गठन, बैठक संचालनमे सहयोग, पिसिआरसी संचालन मार्गनिर्देशन, विकासमे समर्थन तथा स्थानीय तहमे बालकल्याण कार्यालय स्थापना प्रावधानके लाग वकालत/अधिकार सम्बद्धमे सहयोग कैना कहल बा ।

कार्यक्रममे सिडीसी डोटीके कार्यकारी निर्देशक हेमराज जोशी सहजीकरण करटी बालअधिकार, बालबालिका संरक्षण, समृद्धि तथा कानून निर्माणके लाग गैसस तथा सरोकारवालाके भूमिका बरवार रहल बटैलै ।

सिडीसी डोटीके सहसचिव टेकराज अवस्थीके अध्यक्षतामे हुइल कार्यक्रम संचालन बालअधिकार संयोजक एकराज वडु करल रहिट कार्यक्रममे टमान गैरसरकारी संस्थाके प्रतिनिधि, युवा तथा सुरक्षा निकायके प्रतिनिधि बालबालिका अवस्था ओ आब करेपर्ना कार्यबारे आपन बाट राखल रहिट ।

कृष्णपुर नगर भल्मन्सामे रामु कुश्मी चयन

पहुरा समाचारवाता
धनगढी, ५ चैत । कञ्चनपुर जिल्ला कृष्णपुर नगरपालिकाके सम्पूर्ण भल्मन्साके भेलासे रामु कुश्मीहे अध्यक्षमे चयन करले बावै । नगर भल्मन्सा समितिसे कुश्मीके अध्यक्षतामे नौ सदस्यी समिति चयन करल हो ।

समितिके उपाध्यक्ष सुन्दरलाल

चौधरी, सचिवमे गोपीलाल चौधरी, सहसचिवमे राजकुमार चौधरी, कोषध्यक्षमे द्रोपति चौधरी रहल बटै । ओस्टके सदस्यमे शीला राना, दशीराम चौधरी, सिता चौधरी ओ कलेसी राना रहल बटै ।

नव निर्वाचित समितिसे भल्मन्साहे गाउँघरमे हुइना समस्या समाधानमे

छलफलके लाग सहजता मिले कहिके हरेक महिना समिक्षा बैठक बैठके भल्मन्साहुकेनके नेतृत्व विकासके लाग फेन छलफल कैना अध्यक्ष कुश्मी बटैलै ।

उहाँ थारु समुदायमे भल्मन्सा प्रणाली पुस्तौसे चल्ती आइल ओरसे इ प्रणालीहे कानूनी मान्यता तथा कार्यन्वयके लाग एकजुट हुइना आवश्यक रहल बटैलै ।

चिसो मौसममा हुने स्वास्थ्य समस्याबाट बचौ ।

- जाडो मौसममा शितलहर, हिमपात, हुस्सु तथा कुहिरो लाग्न सक्ने हुँदा अत्यधिक चिसो हुन सक्छ ।
- चिसोको कारण प्रदूषण बढ्ने गर्छ ।
- चिसो तथा प्रदूषणको कारण रुघा, खोकी, ज्वरो, सास फेर्न गाह्रो हुने तथा दम बढ्ने समस्या हुन सक्छ ।
- चिसो तथा प्रदूषणले मुटु, फोक्सो, मस्तिष्कलगायतका अङ्गमा गम्भीर असर पुग्न सक्छ ।
- बालबालिका, वृद्धवृद्धा, गर्भवती महिला तथा दमका विरामीलाई गम्भीर असर पर्न सक्ने हुँदा धुलो, धुँवा तथा चिसोबाट बचौ र बचाऔ ।
- सकेसम्म घरभित्रै बसौ, निस्कनैपर्ने भए न्यानो कपडा लगाएरमात्र निस्कौ ।

कुनै समस्या परे चिकित्सकसँग परामर्श गरौ ।

बर्दगोरिया गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कैलाली

चिसो मौसममा हुने स्वास्थ्य समस्याबाट बचौ ।

जाडो तथा चिसोको समयमा:

- मौसमी रुघाखोकी, भाईरल ज्वरो, छातीको समस्या, दम, निमोनिया, भाडापखला, छाला सुख्खा हुने, जोर्नी दुखाई, पिनास, टन्सिल, हृदयघात लगायतका स्वास्थ्य समस्या देखा पर्न सक्छन् ।
- बालबालिका, वृद्धवृद्धा तथा दीर्घरोगीहरू बढी प्रभावित हुन सक्छन् ।
- चिसो मौसममा बाक्लो र न्यानो कपडा लगाऔ ।
- तातो, पोषिलो र भोलिलो खानेकुरा खाऔ र खुवाऔ ।
- शारीरिक व्यायाम गरौ, धुम्रपान/मद्यपान नगरौ ।
- घर तथा कोठा न्यानो बनाऔ ।
- नियमित घाम ताप्ने गरौ ।

स्वास्थ्यमा समस्या देखिए चिकित्सकको परामर्श लिऔ ।

लम्की-चुहा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
लम्की, कैलाली

डढेलोबाट जोगिऔ र जोगाऔ ।

- सुखखायाम तथा पतझरको समयमा डढेलो लाग्न सक्छ,
- डढेलोले मानिस, वन्यजन्तु र पर्यावरणमा गम्भीर असर पार्न सक्छ,
- डढेलोबाट जोगिन
- जथाभावीरूपमा वन तथा जङ्गल क्षेत्रमा आगो नवालौ,
- सुक्खा घाँस पातजस्ता ज्वलनशील वस्तु सुरक्षितरूपमा व्यवस्थापन गरौ,
- चुरोट, बिडी, आगोका झिल्का भएका वस्तु जथाभावी नफालौ,
- डढेलोविरुद्ध समुदायस्तरमा सचेतना फैलाऔ,
- डढेलो देखिएमा तत्काल सम्बन्धित निकायमा जानकारी गराऔ,
- वन जोगाउ र वातावरण संरक्षणमा योगदान दिऔ ।

कैलाली गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

सुवर्ण अवसर ! सुवर्ण अवसर !! सुवर्ण अवसर !!!

कैलाली अस्पताल प्रा.लि
Provide Health Related Services

सेवाहरू:

- मधुमेह(सुगर)
- थाइराइड रोग
- पेट,मुटु तथा छातिरोग
- कलेजी रोग
- TB, हेपाटाइटिस रोग
- ब्लडप्रेसर तथा हृदयरोग
- मोटोपना

डा. अकाश राउत
MBBS, MD (TU), Internal Medicine
Senior Consultant Physician
NMC NO. 20304
आउने समय : प्रत्येक दिन (२४से घण्टा)

डाक्टर आउने समय : प्रत्येक दिन, आकस्मिक सेवा (चिकित्सक) २४ घण्टा

हाला सेवाहरू : १) २४ घण्टा ईमर्जेन्सी सेवा, फार्मसी सेवा, अत्याधुनिक प्याथोलोजी, रंगीन इण्डोस्कोपी, डिजिटल एक्सरे, रंगीन भिडियो एक्सरे, अत्याधुनिक अप्रेसन थियटरबाट सेवा, वातानुकुलीन एम्बुलेन्स, वातानुकुलीन क्याबिन ।
२) स्त्री रोग तथा प्रसूती सम्बन्धी सेवा (बाँभोपन, सेतोपानी बग्ने, तल्लो पेट दुख्ने, महिनावारी गडबडी, पाठेघर खस्ने, पाठेघरको अप्रेसन, गर्भवती तथा सुत्केरी सेवा) । ३) ल्याप्रोस्कोपी तथा जनरल सर्जरी (हाडडोसिल, हर्निया, पायल्स, फिस्टुला, स्तनमा गाँठागुठी आउने, शरिरका विभिन्न भागमा गाँठागुठी, घाउ खटिरा, पत्थरी, किडनीको पत्थरी, प्रोस्टेटको अपरेसन तथा पित्तथैलीको पत्थरी अप्रेसन) । ४) हाडाजोर्नी तथा नशा सम्बन्धी सेवा (हाटखुट्टा बाङ्गे, फ्याक्चर, हाडाजोर्नीको दुखाई, कम्मर दुख्ने तथा अत्याधुनिक मेसिनबाट हड्डीको अप्रेसन)छाती, मुटु, कलेजी तथा पेट सम्बन्धी सेवा । ५) यौनरोग, कपाल तथा छाला रोग सम्बन्धी सेवा । ६) मानसिक तथा मनोरोग सेवा । ७) नाक, कान, घाँटी रोग सम्बन्धी सेवा । ८) मुर्छा पर्नु, टाउको दुख्ने जस्ता समस्याहरू, प्यारालाइसिस हातखुट्टा नचल्ने सम्बन्धी सेवा । ९) न्यूरो (नशा रोग) लागुपदार्थ दुर्व्यवहारी, कुलत सम्बन्धी, हाटखुट्टा भ्रमभ्रमाउने, छारे रोग । १०) आगोले पोलेको हातखुट्टा बाङ्गेको र खुँडेको अप्रेसन आदि सेवा ।

कैलाली अस्पताल प्रा.लि
जिल्ला प्रशासन कार्यालय अगाडि, पशुपति टोल, धनगढी, कैलाली
फोन नं. ०९१-५२४५५५, ५२४६५४, ५२९२४९